

Hän ei tiennyt mitä rakkaus on

Kirj. M. S.
(Jatkoa)

Miehet olivat juovuksissa. He tulivat naisten luokse jutellen juopuneen tavoin ja olivat hyvin tungetelevalaisia. Näillä miehillä oli tiedossa minikäläinen nainen Mrs. Friberg on. Ollen juopuneena olivat he kumpikin hyvin rohkeita; häveliäisyys ei tullut kysymykseen ollenkaan. Theodor Friberg oli kauan ihailnut Hannan kauneutta, eikä Hannakaan ollut aivan väläpöytä, tön Mr. Fribergin nähden.

Theodor Friberg oli samoin kuin veljensäkin, uskonon vaimolleen. Hän laski leikkiiä Hannalle ja lopulta laski hän kätensä tytön kaulaan ja intohimoisesti syleili häntä, sanoen: "Voi jumalauta kun minä rakasan sinua!" — "Niinkö, sehän on hauskaa," virkkoi tyttö vastaukseksi, yrittämättäkään paeta miehen syleilyä.

"Minä tiedän mihin me menemme," sanoi Mr. Friberg seurueelle. "Lankoni John on kylässä perheineen, poissa kotoaan. Talo on auto. Menkäämme sinne."

— "Mutta miten me sinne pääsemme sisälle," ehätti Mrs. Friberg lankonsa ehdotukseen.

— "Menemme ikkunasta," vastasi Mr. Friberg.

— "Ha, haa!" nauvoi Hanna siitä tulee hauskaa."

— "Lähdetään," sanoi Mr. Friberg, "siellä pidämme hauskaa, rakastamme ja juomme hyvää konjakkia ja kukaan ei tiedä mitään."

"Kyllä minun puolestani, jos Mrs. Friberg lähtee," sanoi Hanna, iloisena siitä että ei tämä ilta sentään mennyt hukkaan huvitta valkea Elmeri niin luuli.

Ja tietysti Mrs. Friberg suostui. "Nyt on hyvä kostaa ukolle," ajatteli hän itsekseen. "Menen kiusallakin."

Näin juteltuaan, lähti tuo kummallinen seurue taloa kohti, Mr. Friberg kävelen Hannan kanssa ja Mr. Manley näyttellen Mrs. Fribergin kavaljetrin osaa.

Kun palstot vielä täydessä kehänsään, kaikki oli hiljaista, ainoastaan joku risahdus silloin tällöin häiriten tuon seurueen hapekuutta. Siinä oli aitoja, joiden yli oli kivetäviä, oja, joiden yli oli hypeltäviä, naisille oli hieman vaikeaa kulku, mutta Mr. Friberg oli voimakas mies ja hän huvitti seuruetta, nostaten naisia aitojen ja ojen yli. He saapuivat talolle ajan lähennellessä keskityttyä.

Hanna alkoi pelottaa. Hänellä kävi kummallinen aavistus ja hän ei tahtonut mennä taloon sisälle, mutta lopulta meni hänkin toisten mukana seuran vuoksi.

Mr. Manleyllä oli suuri pullo ainetta, joka näytti konjakilta. Tämän hän aukasi ja tarjosi seurueelle. Hanna ti tahtonut juoda, vaan Mrs. Fribergin tähden joi hänkin useita ryyppyjä. — Sitten kului jonkun aikaa, joka yksi seurueesta alkoi väsyä ja lopulta nukahtivat. Hanna oli ensimmäinen seurueesta, joka heräsi. Katsottuaan kelloa oli se puoli viisi aamulla. Nyt heräsi hänelle todellisuus. Häntä inhotti kun hän huomasi, että hänen vierustoverinsa oli Mr. Friberg. Hän hypähti nuolen nopeudella vuoteestaan, herättäen toiset huoneessa olijat. Kesäsydämen samu-aurinko nousi kirkkana taivaalla ja kiirehämän kautta ehätti kukin heistä omille teilleen.

Kului kaksi päivää. — Juorat alkoivat kyllä kertoa kummita. — Tuota sydämyön kummallista seuruetta ohikin pitänyt silmällä kaksi miestä, seuraten heitä talolle ja uutimien takaa salaa katsellut heidän

tekojaan ja kuunnelleet heidän puheitaan.

Tapaus oli kauhistus Korvenkylän asukkaalle. Juoruttiin, kirottiin, luvatettiin avioeroilla ja tuomittiin naiset porttolaan. Tapaus tuli Hannan vanhempienkin korville. Hänen äitinsä ei uskonut asiaa todeksi. Hän päätti lähteä viranomaisten puolelle, koettaen nostaa kunnianloukkaustuttua tyttärensä puolesta. Hanna ollen vielä alakälinen ei ollut itse vastuunalainen teostaan. Asia annettiin viranomaisten haltuun. Siellä lyhyesti kuulusteltiin tyttöä, mutta asia näytti varmalta, että siitä tulisi iso juttu. Ja tytön vanhemmat ollen köyhiä, olisi oikeuskulut tulleet kunnan maksettavaksi. "Liljan törkeä juttu," vastattiin viranomaisten taholta. Ja asia raukesi sikseen. Todistukseksi siitä, että yhden köyhän tytön kunnia on ilian vähäpätöinen asia porvarillisten oikeussalien käsiteltäväksi.

Tyttö jäi mailman tuomittavaksi. Hänelle selvisi elämä kaikessa katkerudessaan. Häntä pitkättiin enemmän kuin ainoatakaan toista tuon yösydämen seurueen jäsenistä. Useat solvasivat ja halveksivat häntä. Pojat, jotka joku päivä sitten olivat mustasukkaisia toisilleen Hannan tähden, ivasivat ja tirskuitvat hänelle vasten kasvoja. Oli häpeällistä pojalle joka ilkeni ottaa autoonsa noin huonoa tyttöä.

Ja miksi? Siksi että hän oli nainen. Naisen kunnia on aina kyseenalaisena vanhojen käsitteliden mukaan.

Mutta luokkataisteljat eivät ajattele näin. Niinpä Korvenkylässäkään eivät kaikki solvanneet Hannaa. Hänellä oli ystäviä ja nämä ystävätkin olivat uuden mailmankatsomuksen omaavia henkilöitä. He säälivät häntä ja tahtoivat opastaa ja neuvoa häntä ymmärtämään tämän järjestelmän nurinkurisuuksia, joka hänenkin kohdalleen niin katkerasti kirjojaan heitteli.

Eräs Maiju Nyberg puhutteli Hannaa tämän surullisen tapauksen johdosta. Tyttö avasi hänelle sydämensä ja kertoi, että kukaan ei ollut koskaan kertonut, että lempeä on petollisessa ja irstaisessa muodossakin. Kukaan ei ollut kertonut, että se on elämän lakia ja että luonto kostaa ankarimman mittansa jälkeen sille, joka sitä väärinkäyttää. Hän oli joutunut luonnon koston alaiseksi tietämättään.

Maiju Nyberg säälä tyttöä ja hän teki parhaansa lohduttaakseen häntä, hän antoi hänelle kirjoja luettavaksi.

Jonkun ajan kuluttua toi tyttö kirjoja takaisin ja lausui. "Voi jospa olisin saanut käsini nuo kirjat, "Orjalassa", "Harhapölyillä" ja "Nainen" ja "Valkonen orjuus" ennen kuin elämäni surullisimmat tapaukset olivat taaphtuneet. Ja jos teidän kaltaisianne naisia olisivat kaikki äidit, niin ei meidän tyttöjen tarvitseisi ensu kärsiä ja sitte vasta oppia tuntemaan elämää."

— "Tulevaisuuden yhteiskunnassa ovat kaikki naiset miehen kanssa tasa-arvoiset. Pojat eivät enään tahdo sortaa kansasisariaan. Silloin tulee olemaan häpeä rikoksesta yhtä suuri miehelle kuin naisellekin. Olosuhteet ovat niin että äidit ja isät voivat saada mahdollisuutta kehittää itseään ja lapsiaan ymmärtämään elämän suuren tehtävän, niin että kenenkään ei tarvitse ensin kokea ja sitten vasta oppia tuntemaan elämän lakia. Me uskomme, että ei ole mitään sallimusta joka ohjaa ihmistä hänen elämäntalpeella ja siten me emme usko kokemuksen arvoon."

"Kun sinä tyttäseni luet Bernhard Shawn tutkistelma, niin löydät lauseen jotenkin tähän tapaan: "Jos kokemuksesta on mitään arvoa, niin ne ovat Lontoon katukivet, jotka ovat kokeneimmät."

"Kyllä tiedän, mitä hän tarkoittaa," vastasi tyttö. "Minähän voin verrata oman elämäni tuon miehen lauseeseen. Tahdon olla teidän kaltaisenne, Maiju Nyberg. Tahdon tehdä työtä sen yhteiskunnan saavuttamiseksi, jossa nainen on ihminen ja miehen kanssa yhdenarvoinen."

Vuosi on kulunut. Hanna toimii puoluueemme rivissä.

Nuo kaksi suurta kompastuskiveä hänen elämässään muistuu hänen mieleensä kun hän on yksinäisyydessä. Surujen ja häpeän näistä saa hän elämänsä ajan kantaa.

Mamie Sointu.

FORT BRAGG, CALIF.

Nuorisoliitolla oli pienet ilmat maalisk. 20 p., vaan kun ei keritty ilmottamaan muuta kuin pienillä paikallisilla ilmoituksilla, niin oli tullut perin vähän väkeä, tulot oli \$10.60 menot \$9.70, jäännös 90 sentti.

Nuorisoliiton kokous pidettiin maalisk. 21 päivän kello 4 ip. Viimeisessä osaston kokouksessa valittiin tov. Rossi kolmanneksi nuorisoliiton ohjaajaksi. Päätettiin avustaa osastoa vuosi- ja Vappujuhissa ohjelmalla. Alex Laine lupautui viemään tiedon tästä. Mrs. Mantelli valittiin ohjelman kerääjäksi.

Keskustelukokous pidettiin maalisk. 28 päivä, kysymyksenä oli, mikä on Nuorisoliiton tarkoitus ja miksi niin vähän jäseniä ottaa osaa siihen. Myöskin päätettiin alkaa harjoittelemaan näyttökappaleita Oikealla tiellä. Näytös esitetään heinäkuussa. Nuorisoliiton toiminta päätettiin muuttaa englanninkieliseksi, että saataisi enempi oppilaita. Ensimmäinen kokous tulee olemaan t. k. 16 päivän illalla klo 7:30. Muistakaa kaikkiin tulla silloin.

L. K.

GLASSPORT, PA.

Osaston työkokouksessa maalisk. 28 p. keskusteltiin ja päätettiin seuraavista asioista:

S. S. Järjestön yleisäänestyslistat äänestettiin. Keräyslista oli tullut osastolle poliittisille vangeille. Otettiin huomioon, valittiin kerääjäksi Glassportista J. Aho ja Meceesportista N. Aho. Päätettiin pitää vuosineljännekokous 2 vikon päästä. Agitatoritoimikunnan taholta tuotiin muistutus eli paheksumislause osaston jäsenille syystä, että he pitävät osaston lainakirjoja yli määrärajan ja sitte eivät maksa säännöissä olevaa sakkoo. Niinpä nyt muistakaa, että tuotte kirjat aikanaan pois tai maksakaa sitte sakkoo napsematta. Valittiin Vappujuhlahoitea, johon tuli allekirjoittanut, Y. Kauppi, M. Ruuska, H. Aho, N. Jutila. Tanssintouset osastomme jäsenet toivat esille, että soitto-koneet ovat epäkunnossa osastolla. Annettiin johtokunnalle huoleksi "fiksata" piano kuntoon. Johtokuntaan varajäsenistä tuli L. Söderbacka. Agitatoritoimikuntaan Y. Kauppi.

Kuolema tempasi pois tapaturman takia joukostamme tov. Jani Partasen t. k. 26 p. Meceesportin sairaahuoneella, jonne hän oli viety torkahtamena 25 p. Vainaja oli Peltimyllystä tullessaan ottanut vapaata kyytiä "freidissä", joten hän pois hypähtäessään putosi junan alle tai väliin sillä seurauksella, että häneltä katkesi sormet ja pääluu meni murskaksi. Vainaja kuoli tuotohinsa tulematta yllä mainittuna päivänä. Vainaja oli hyvinluontoinen toverushenkeä omaava mies, joten hänen äkillinen kuolemansa teki surullisen vaikutuksen jälkeensäjääneille tovereille ja erittäinkin hänen vaimonsa Katarinin. Hän laskettiin viimeiseen lepoonsa t. k. 28 p. toveriloukon seuraamana. Tov. Monto piti puheen s. s. osaston haallilla, ja useita seppeleitä laskettiin hänen haudalleen, m. m. osaston puolesta myöskin seppela. Runoja lausuttiin ja lauluja laulettiin haudalla. Viime syksyke-

sillä menetti vainaja toisen silmänsä täkäläisessä peltimyllyssä raataessaan ja nyt katkesi hänen elämänsä noin surullisesti. Vainaja oli 32-vuotias. Kepeät mullat raatajan haudalle!

Menneitä huveja. Ne akka- ja poika-juhlat oli maalisk. 27 p. ja kylä se voitto oli suuri aineellisesti tuloissa, koska jäi yli viidensadan dollarin puhtaaksi rahaa. Ohjelmasta ne ukkom'ehet vähän moitti, esimerkiksi "mölykööriä", että ei muka meinaannut tulla mitään. Se oli hyvä kun se tuli edes kaikki laulettua pinesvärssyt sekä muut. Mutta ukko miesten ja tyttären "mölykööriä" jäi väresyillä pois ja vielä parhaammat, joten se vaikutti aineellisiin tuloihin, koska akat ja pojat voitti monella sadalla dollarilla. Minusta on kyllä vastenmielisiä ihmisiä mitään siitä, että kuka sen juhlapöydän söi. Mutta jos sanon suoraan, että sen söi ukot, ja kyllä se heille kuuluikin, sillä he uhrasivat kyllä rahaa. Mutta kun tyttären piti olla mukana avustamassa ukkoja, niin he pistivät yhden dollarin kukin puolestaan. Siinä oli räiskäys heikkäisiltä. Kyllä-hän ukot muka uhrasivat yksistään eihän heidän tyttären tarvitse tuhlaa omaisuuttaan sellaisissa turhissa uhrauksissa. Mutta ajatella, että raskaaksi se tulee perheelle, kun akat avustaa poikia ja ukkojen rahoista, niin pitäähän tyttären uhrata ukkojen puolelta myöskin. Mutta kun se Evan suku on jällessä aina muutoinkin, niin se on vaan palkallaan, että kyllä miehet katsoo meidän etua kunhan vaan olla höllöstellään. Parempi se oli, että ukot voitti nyt, sillä viimeisissä ukko- ja tyttö-iltamissa voitti ukot ja kahvipöydän akat ja pojat. Ukot olivat niin kiukussa ja huusivat, etten minäkään tohtinut mennä sinä yönä yhdelle "petille" maata minun Aaponi kanssa. Nyt siis on velat vastakkain. Sovitaan pois.

Anni Kauppi.

PORTLAND, ORE.

Yksimielisiä olivat kaupakkamarin jäsenet, äänestessään, avonaisen työmaan puolesta, herrat kal arvelvat, että antaa työläisten vaatia niin suurta palkkaa kun haluaa ja suljettua työmaata, he sen kuitenkin määrävät, mitä maksetaan ja miten suljettu työmaa on.

Kuoleman rangaistukset eivät vähennä murha, piinvastoin osottaa viralliset tiedot viiden vuoden ajalta, että Oregonin valtiossa jolloin kuoleman rangaistus oli voimassa, tuomittiin 59 henkilöä murhasta, jo tavastoin kuoleman rangaistuksen poistettua samalla ajalla tuomittiin ainoastaan 36, siis 23 vähemmän, vaikka sitä joltakin taholta koitetaan poistaa, kuinka tarpeellista olisi saada hirttonuora uudestaan käytäntöön.

Jotain erityistä sitä tulee t. k. 11 p:nä. Silloin Akat ja pojat hommaavat oikeen yhteisryntäyksen, josta ei kenenkään pitäisi jäädä pois, siksi paljon siellä tulee olemaan sekä henkistä, että ruumiillista ravintoa.

Emännät oletteko vielä ostaneet osakkeita tulevasta osuuskapasta, jos ette ole, niin koittakaapas pitää kiirettä sen kanssa, että pian saataisi oikeen omaa kahvia. Sillä mitä enempi me juomme, sitä enempi se tuottaa meille voittoa. Alkää epäillä enään, on jo alka Portlandissakin aloittaa osuustoiminta. Idän valtiossa ne ovat toimineet jo pitemmän aikaa hyvällä menestyksellä, miksi ei täällä. Ensimmäinen osuustoimintakokous on t. k. 15 p. osaston talolla. Silloin kaikki mukaan

Höpsis.

KEHYKSIÄ tehdään tilausten mukaan, kaikista laadusta saa tilata Toverin Kirjakaupasta